

Čís. 8866.

Nabyli-li kdo v důvěře ve veřejné knihy nadzástavního práva na pohledávce v době, kdy vklad zástavního práva pro pohledávku byl právoplatný, nelze nadzástavnímu právu odporovati z důvodu, že pohledávka byla fingována a nikdy nebyla po právu a že zástavní právo pro ni bylo zřízeno trestným způsobem.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, Rv I 1745/28.)

Na nemovitosti Jana M-a vážla pohledávka Berty Sch-ové, na níž nabyt žalobce nadzástavního práva. Nemovitost Jana M-a byla exekučně prodána a peníz, přikázaný na pohledávku Berty Sch-ové, byl složen k soudu vzhledem k dosud nerozhodnutému odpůřcímu sporu, vedenému žalovanou proti Bertě Sch-ové (§ 220 ex. ř.). Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by byla uznána povinnou svoliti, by mu byl vydán peníz složený k soudu pro pohledávku Berty Sch-ové. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelčiny vývody, že žalobcovo nadzástavní právo na pohledávce Berty Sch-ové není po právu, protože pohledávka jest, jak bylo prokázáno, fingována a zástavní právo pro ni bylo, což jest rovněž prokázáno, zřízeno trestným způsobem (§ 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.), měly by místo a mohly by míti platnost, kdyby šlo o pohledávku a o zástavní právo Berty Sch-ové, avšak nelze jim přiznati opodstatnění a tudíž úspěch, pokud jde o smluvní nadzástavní právo žalobcovo na pohledávce, a to proto, že nadzástavního práva na pohledávce Sch-ové nabyt žalobce, když vklad zástavního práva pro tuto pohledávku byl formálně právoplatný a žalobce jednal, jak uznaly nižší soudy a v dovolání není napadeno, nabývá smluvního nadzástavního práva, v důvěře v knihy veřejné. Tomu-li tak, jest nerozhodné, že pohledávka Berty Sch-ové byla fingována a nikdy po právu nebyla, a nerozhodné, že zástavní právo Sch-ové bylo, jak jest prokázáno, zřízeno způsobem trestným. Zákon (§ 1500 obč. zák., § 71 knih. zák.) chrání důvěru v knihy veřejné a žalobce, nabyv nadzástavního práva za řečených okolností, t. j. v důvěře v pozemkovou knihu, jest této ochrany účasten. Popírá proto žalovaná neprávem jeho nadzástavní právo, pokud se týče žalobcův nárok na 4.806 Kč, které byly na pohledávku Berty Sch-ové přikázány z nejvyššího podání za zavazené pro ni nemovitosti Jana M-a.

Čís. 8867.

Při exekuci pro nárok, který jest závislý na vzájemném plnění vymáhajícího věřitele z ruky do ruky, jest přípustným dodatek k povolení exekuce poukazující na onen vzájemný závazek vymáhajícího věřitele.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, R II 109/29.)

Na základě exekučního titulu, podle něhož byl dlužník povinen zaplatiti vymáhajícímu věřiteli 10.000 Kč proti vydání zboží, povolil s o u d p r v é s t o l i c e exekuci k vydobytí 10.000 Kč, bez jakéhokoliv omezení. Rekursní soud vyhověl rekursu dlužníka a povolil exekuci s omezením, že vymáhající věřitel jest povinen ihned při dlužníkovu placení vydati mu z ruky do ruky zboží. D ů v o d y: Podle jasného doslovu exekučního titulu jest dlužník povinen zaplatiti 10.000 Kč jen podmi-
nečně, což je závažné pro postup při výkonu exekuce (§ 25 druhý odstavec ex. ř., bod 24 Návodu pro výk. orgány). Ježto tedy prvý soud neprávem povolil exekuci bez jakéhokoliv omezení, bylo důvodné stížnosti vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

D ů v o d y:

Dovolací rekurentka brání se proti dodatku, který rekursní soud, vyhověv rekursu povinného, připojil k usnesení prvního soudu o povolení exekuce, vysloviv, že se exekuce povoluje s omezením, že vymáhající věřitelka splní svůj vzájemný závazek, podle něhož jest povinna při placení vymáhané pohledávky vydati dlužníku z ruky do ruky zboží scznamenané v konsignaci ze dne 24. října 1927. Leč dovolací rekurs není opodstatněn. Jest mylným názor dovolací rekurentky, že při exekuci pro nárok, který jest závislý na vzájemném plnění vymáhajícího věřitele z ruky do ruky, nemá místa a jest nepřipustný dodatek k povolení exekuce poukazující na onen vzájemný závazek vymáhajícího věřitele. § 8 ex. ř., na který se dovolací rekurentka pro svůj názor odvolává, tím, že stanoví, že pro povolení exekuce pro nárok, ke kterému jest dlužník povinen toliko proti vzájemnému plnění vymáhajícího věřitele z ruky do ruky, není třeba průkazu o splnění neb o zajištění vzájemného plnění, řečený omezující dodatek v usnesení exekuci povolujícím nezakazuje a jest tento dodatek, jímž se jen povolení exekuce uvádí v souhlas s exekučním titulem a nahrazuje vlastně, co, jako v projednávaném případě, mělo býti obsaženo již v návrhu na povolení exekuce (§ 7 ex. ř.), přípustný. Tímto dodatkem chráněn jest dlužník, ježto pro výkonný orgán jest rozhodným povolující usnesení, proti tomu, že by plnil, aniž by byl splněn jeho nárok navzájem a tuto ochranu mu exekuční řád přiznává (§§ 25, 42 čís. 4 a 367 ex. ř.). Rekursní soud tedy, připojiv k povolení exekuce dodatek, poukazující na vzájemnou povinnost vymáhající věřitelky stanovenou v exekučním titulu k plnění z ruky do ruky, nepochybil. Pokud dovolací rekurentka opírá své opačné stanovisko o vývody Neumannova komentáře k ex. ř., jest poznamenati, že Neumann v novém svém komentáři k ex. ř. z roku 1927 své dřívější stanovisko pozměnil.

Čís. 8868.

Výpočet uhrazovací jistiny pro vložený výměnek (§ 226 ex. ř.).

Okolnost, zda jde o břemeno trvání neomezeného, či omezeného, má význam jen pro způsob, jak má býti naloženo s uhrazovací jistinou,